

ეუთო-ს სემინარი
პოლიტიკისა და კანონმდებლობის შემუშავების
პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის
მნიშვნელობა და ძირითადი ფორმები
დეკემბერი 2017
დ-რი მელანი სალი

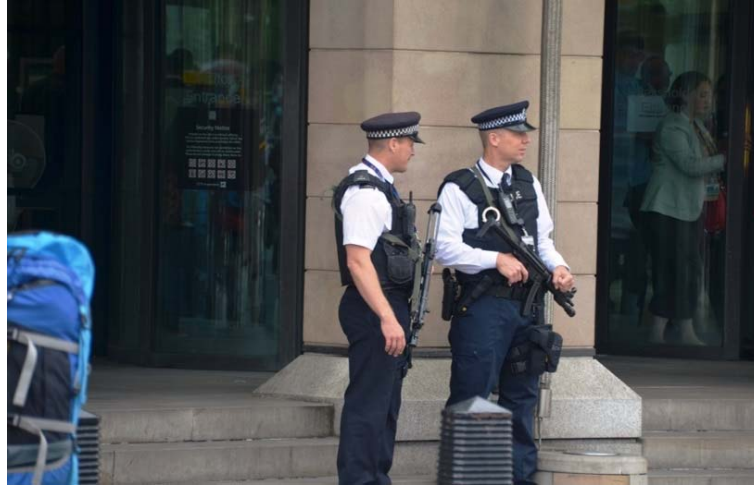
www.go-governance.com

ვენა
1/1

საპარლამენტო პროცესში საზოგადოების
მონაწილეობა სულ უფრო მეტად აღიარებული
ხდება ხარისხის ამაღლების, მიმდებლობისა და
ლეგიტიმაციის გაზრდის მიზნით - ღია
პარლამენტები

მოქალაქეები და ადვილი ხელმისაწვდომობა

მემარცხენეთა ჟესტური ენა მაყურებლებისთვის

“ზემოდან ქვემოთ” და “ქვემოდან ზევით”

მოქალაქეებს შეუძლიათ საკანონმდებლო პროცესის ინიცირება საყოველთაო ინიციატივის მეშვეობით (რომელსაც მხარს უჭერს 100.000 მოქალაქე)

500 მოქალაქეს შეუძლია მოითხოვოს საკანონმდებლო პროცესი, პოლიტიკური დებატები ან წარმოადგინოს საჩივარი მოქალაქეთა საპარლამენტო ინიციატივის მეშვეობით

თეორიულად, ნებისმიერ მოქალაქეს შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს კანონპროექტებთან დაკავშირებულ კონსულტაციებში

ბოლოდროინდელი ინიციატივები კომუნიკაციის არაფორმალური, მოქნილი და სწრაფი საშუალებების თვალსაზრისით:

- ელექტრონული პეტიციები
https://petition.parliament.uk/petitions?state=awaiting_debate
- დეპუტატების სოციალური მედიის საკუთარი გვერდი, ყოველთვის არ განაპირობებს ჩართულობას, ცალმხრივია და არ ნიშნავს დიალოგს

1/4

პირდაპირი / სათათბირო დემოკრატია

- რეფერენდუმები სულ უფრო მეტად გამოიყენება ხელისუფლების გადაცემის, გადაწყვეტილებების დადასტურების მიზნით
- ელექტრონული პეტიციების წარდგენა პარლამენტის, მოქალაქეთა ასამბლეის, კონვენტის წინაშე
- პერიოდული ხმის მიცემა არ არის საკმარისი
- პირდაპირი დემოკრატია ავსებს, თუმცა არ ანაცვლებს წარმომადგენლობით დემოკრატias

1/3

მოქალაქეთა ჩართულობა და ევროპა

- ლისაბონის ხელშეკრულება, მუხლი 11 (2)
- აქტიური ღია დიალოგი, რეგულარული კონსულტაცია, მონაწილეობითი დემოკრატია
- ამავდროულად, ევროპარლამენტის არჩევნებზე აქტივობის დაბალი მაჩვენებელი (აღმოსავლეთ ევროპაში), ნდობის დაბალი დონე
- საჭიროა ახალგაზრდობის მეტი ჩართულობა, ციფრული დემოკრატია, რეფორმების გატარება (ეროვნულ) პარლამენტში, ცოცხალი დებატები, სამოქალაქო განათლება

1/4

ჩართულობის ძალისხმევა - რბოლა ევროპისთვის

11/2

8

ევროკავშირი და მოქალაქეები - ლისაბონის ხელშეკრულება

- მუხლი 11

1. ინსტიტუტები ვალდებული არიან, სათანადო საშუალებების გამოყენებით, მოქალაქეებისა და წარმომადგენლობითი ასოციაციებისათვის უზრუნველყონ საკუთარი შეხედულებების გაზიარებისა და საჯაროდ გამოთქმის შესაძლებლობა კავშირის საქმიანობის ყველა სფეროში.

2. ინსტიტუტებმა უნდა შეინარჩუნონ ღია, გამჭვირვალე და რეგულარული დიალოგი წარმომადგენლობით ასოციაციებსა და სამოქალაქო საზოგადოებასთან.

3. ევროკომისიამ უნდა აწარმოოს ფართო კონსულტაციები მხარეებთან იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კავშირის ქმედებები იყოს თანმიმდევრული და გამჭვირვალე.

4. მნიშვნელოვანი რაოდენობის წევრი ქვეყნების, სულ მცირე, ერთ მილიონზე მეტ მოქალაქეს შეუძლია ინიციატივით მიმართოს და მოუწოდოს ევროკომისიას, მისი უფლებამოსილების ფარგლებში, წარმოადგინოს ნებისმიერი წინადადება იმ საკითხებზე, რომელთა მიმართებაშიც, მოქალაქეთა აზრით, აუცილებელია კავშირის სამართლებრივი აქტის მიღება ხელშეკრულებების განხორციელების მიზნით.

მოქალაქეთა აღნიშნული ინიციატივის განსახორციელებლად აუცილებელი პროცედურები და პირობები განისაზღვრება ევროკავშირის ფუნქციონირების შესახებ ხელშეკრულების 21-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად.

მრავალი სუბიექტი: პოლიტიკა და კანონები

- ავსტრიაში, მაგ, სოციალური პარტნიორები (წინასაპარლამენტო)
- პოლიტიკური პარტიები (საარჩევნო მანიფესტები, კოალიციები)
- ფედერალური სახელმწიფოები (მეორე პალატა - მესამედს შეუძლია კანონპროექტების ინიცირება)
- ხალხი და სამოქალაქო საზოგადოება
- კანონპროექტი, ინიცირებული პარლამენტის წევრის მიერ, რომელიც არ არის კაბინეტის წევრი (a private member's bill); ასევე, სულ მცირე, პარლამენტის 5 წევრს შეუძლია კანონპროექტის ინიცირება საკონსულტაციო პროცედურების გარეშე
- კანონპროექტები, უპირატესად, ინიცირებულია მთავრობის მიერ

სხვადასხვა პრიორიტეტები

- **მთავრობები** - სწრაფად იღებენ კანონპროექტებს მხოლოდ რამდენიმე ცვლილებით, რომლებსაც საზოგადოება დადებითად აღიქვამს
- **პარლამენტები** - იხილავენ კანონპროექტებს, სიღრმისეულად შეისწავლიან და შეაქვთ ცვლილებები
- **საზოგადოება** - მარტივი კანონმდებლობა, ადვილად შესრულება - რა გავლენას ახდენს მოქალაქეზე

1/17

<https://www.parliament.uk/get-involved/>

1/4

პოლიტიკის შემუშავება და მოქალაქე

- მოქალაქეთა ჩართულობა გადაწყვეტილების მიღებამდე, რითაც შესაძლებელია თავიდან იქნეს აცილებული შემდეგი გარემოებები:
 - შეზღუდულ რესურსებზე დაფუძნებული პოლიტიკა
 - ის პირები, რომლებზეც ვრცელდება კანონი, არ მონაწილეობენ პროცესში
 - პრობლემები მოგვიანებით იჩენს თავს ნოუ-ჰაუს ნაკლებობის გამო.
- თუმცა
- მედიისა და ლობირების რისკი, რაც წარმართავს მოქალაქეთა ჩართულობის პროცესს, მაგ, ახალი (ვირტუალური) ელიტები

1/6

ახალი ღვინო ძველი ბოთლებში

- მოქალაქეთა მონაწილეობა დამკვიდრებული პრაქტიკაა
- მიზნად ისახავს ამომრჩეველთა / მოქალაქეთა ჩართულობას გადაწყვეტილების მიღებისა და დემოკრატიის განახლების პროცესში; უნდა ითვალისწინებდეს ინკლუზიურობასა და გამჭვირვალობას
- პარლამენტები ფუნქციონირებენ კომპლექსური ფორმალური და არაფორმალური წესების დაცვით, რომლებიც ჯვარედინად მიუთითებს კონსტიტუციებსა და კონვენციებზე
- მოთხოვნილებებისა და რესურსების ერთობლიობა

1/4

მოქალაქეები პარლამენტში

14

ავსტრიის პარლამენტი

მონაწილეობითი საკანონმდებლო პროცესი

- მომზადება პარლამენტსა და კომიტეტში გადაგზავნამდე
- „მარტივი“ ენა ლინგვისტიკების დახმარებით, განსაკუთრებით იმ კანონებთან მიმართებით, რომლებიც ეხება საცხოვრებელს, ქირავნობას; განმარტებითი ბარათები
- საგადასახადო სამსახურებთან მუშაობა განსაკუთრებით კომპლექსურ კანონპროექტებზე
- დაწყების მკაფიო პროცედურები
- ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა

1/10

პარლამენტის წევრის როლი

- პარლამენტის წევრებს შეუძლიათ თავიანთ ამომრჩეველთან კომუნიკაცია სოციალური მედიის საშუალებით
- სიჩქარე, რომლითაც ვრცელდება ახალი ამბები, მიუთითებს მათ მნიშვნელოვნებაზე; შესაბამისად, პროცედურულმა წესებმა განიცადა ადაპტაცია და დეპუტატებს მიეცათ პლენარულ სხდომებზე ტაბლეტების გამოყენების საშუალება
- ამ ტიპის მონაწილეობა რომ ქმედითი იყოს, დეპუტატებმა უნდა მოახდინონ თავიანთი საქმიანობის ადაპტირება, ხოლო სისტემა ითვალისწინებდეს იმ მოქალაქეებს, რომლებსაც არ მიუწვდებათ ხელი ონლაინ საშუალებებზე, როგორცაა ხანდაზმული მოქალაქეები

1/4

მოქალაქე და ქმედითი კანონი

- არ არის დუბლირებული, შეესაბამება კონსტიტუციას, თანმიმდევრულია; აქვს მკაფიო სტრუქტურა და აღწერილობა (ბლოკ-სქემები, მოკლე მიმოხილვა); ჰიპერბმულები; საკანონმდებლო სტანდარტების სახელმძღვანელო
- დიდი ბრიტანეთის ქმედითი კანონის ინიციატივა www.gov.uk/good-law:
 - კანონები უნდა ისახავდეს კონკრეტულ ამოცანებს და ინტეგრირებული იყოს სხვა კანონებთან
 - უნდა იყოს გამჭვირვალე და ითვალისწინებდეს მოქალაქეთა ჩართულობას

1/9

თამაშის წესები

- კონსენსუსი და ნდობა კონსტიტუციისა და რეგლამენტის მიმართ
- პრეზიდენტების კონფერენცია - პარლამენტის მუდმივმოქმედი ორგანო, სატელევიზიო გადაცემების დახარისხება,
მაგრამ
- მოქალაქეთა ჩართულობა მოითხოვს სხვადასხვა წესებს

I/14

ციფრული დემოკრატია

- ტვიტერით (Twitter) მიმართვა პარლამენტის გარედან, მაგ, მინისტრებისათვის ან კომიტეტებისათვის
- ვებ-ტრანსლაცია
- კიბერ-პალატები - მოქალაქეები სვამენ კითხვებს
- ინფორმაციის გაზიარება ონლაინ პორტალების მეშვეობით
- შეტყობინებები ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით კონსულტაციასთან დაკავშირებით, ინფორმირებული კვლევა
- ონლაინ კონსულტაცია სახელმძღვანელო პრინციპებსა და კონკრეტულ კითხვებთან ერთად
- უკუკავშირი და განმარტებები

I/415

საკანონმდებლო დატვირთვა

- დიდ ბრიტანეთში შემცირდა კანონების რაოდენობა, თუმცაღა გაიზარდა გვერდებისა და თემატიკის რაოდენობა
- ხარისხის კონტროლი
- რესურსები უნდა იყოს ადეკვატური, მაგ, პარლამენტში სამართალშემოქმედების სამსახურის დასაკომპლექტებლად

I/16

governance
upgrading our democratic culture

ვენის პარლამენტი

II/2

22